Sfântul Cuvios Paisie Aghioritul: Dreptate și Sfințenie

Conform Scripturii, cel drept este cel care îndeplinește toate poruncile lui Dumnezeu și este plăcut lui Dumnezeu, adică sfântul. Dreptatea este pecetea comună a tuturor sfinților. Conform utilizării actuale, corect spus, dreptul este cel care este desăvârșit în relațiile sale cu ceilalți.

În acest sens, Gheronda Paisie a înțeles perfect definiția. El făcea distincția între dreptatea umană (conform căreia cineva nu face rău aproapelui său) și dreptatea divină, conform căreia cineva suportă, în cunoștință de cauză și cu recunoștință, nedreptățile.

Potrivit Bătrânului Paisie, «**dreptatea divină înseamnă a face ceea ce odihnește pe celălalt** », adică să preferi să-ți sacrifici voia ta, liniștea, dreptul tău, pentru a ușura suferința și a-l ajuta pe celălalt.

«Dreptatea duhovnicească este, așa cum spunea el în particular, atunci când omul simte că poverile celorlalți sunt ale lui. Cu cât o persoană este mai înaintată în plan duhovnicesc, cu atât mai puțin își acordă vreun drept sieși. De exemplu, să zicem că urcăm o pantă în compania cuiva cu o geantă pe umăr. Omul duhovnicesc ia și povara celuilalt pentru a-l bucura, dar îi spune cu tact că îl ajută. Întreaga problemă este să ne punem în locul celuilalt, să-l înțelegem. Atunci suntem înrudiți cu Hristos».

Bătrânul Paisie sfătuia: « **Respingeți toată logica și dreptatea umană, puneți-vă în slujba dreptății divine**. Unii oameni, unii glumeți, fac o nouă evanghelie și vor ca să nu fie creștinismul subiect de glumă. Dimpotrivă, călugărul ar trebui să se bucure atunci când este rănit. El nu are nici un drept, pentru că el calcă pe urmele lui Hristos care a fost nedreptățit. Omul monden are multă ignoranță, cât și multe drepturi. Dacă superiorul său se poartă urât cu el, îl va chema în instanță. Călugărului, orice nedreptate i s-ar face, nu are niciun drept, chiar dacă este insultat. Dumnezeu a dorit așa în iconomia Sa, ca să ne slobozească dintr-un păcat, ca să economisim ceva bănuți. Când însă suntem răniți și căutăm să ne cerem drepturile, atunci nu lăsăm nimic în Banca de Economii».

El era convins că cine suportă în mod conștient nedreptatea este răsplătit în această viață de Dumnezeu care este drept, atât cu daruri duhovnicești – cât și materiale – proporțional cu starea sa de înduhovnicire.

El scria într-o scrisoare (25 februarie 1971): «Am văzut marea dreptate a lui Dumnezeu, care nu are limite, în timpul unui eveniment. Un suflet căruia i s-a făcut rău, slujind în mod gratuit păcătoșilor, a atins un nivel de contemplare spirituală după o lună de greutăți și a trăit în adâncul sufletului său tainele lui Dumnezeu».

El a sfătuit un monah care era în conflict cu un altul: „Spune-i celuilalt, că are dreptate. Știți câți au plecat în iad cu dreptatea lor? **Dreptatea dăunează monahului**" (adică este dăunător pentru el, « duhovnicește », când încearcă să spună adevărul). Dar a sfătuit câțiva călugări: «La început, când nu putem accepta nedreptățile, explicațiile ajută foarte mult în lămurirea neînțelegerilor ».

El vorbea cu înflăcărare despre victimele nedreptăților: « Pentru orfani, pentru bolnavi, pentru bătrâni, pentru toată lumea, există instituții. Pentru cei prigoniți însă, care au suferit nedreptăți, nu există nicio instituție. Toată lumea ia nedreptatea și o aruncă în spinarea celuilalt, pentru că o văd ca pe o povară grea și urâtă. Și totuși pentru cel care a îndurat nedreptatea, ea este atât de dulce, mai mult decât orice altceva! Cele mai frumoase momente pe care le-am trăit au fost cele în care am suferit nedreptăți. Cine îl acceptă pe cel care a suferit nedreptatea, acela Îl primește pe Hristos care pătimește în inima sa. Certurile se declanșează pentru că toată lumea vrea să acapareze mai multe drepturi decât merită. Doar atunci când cineva are multă milostenie în inima sa, el primește nedreptatea și lasă dreptatea în seama celorlalți. Doar Hristos a primit toată nedreptatea luând crucea Sa pentru noi. »

Părintele Paisie a fost conștient de această dreptate divină în existența sa. Nu numai că a îndurat de bună voie nedreptatea, dar a avut și delicatețea să se comporte cu finețe, pentru a nu jigni și răni pe cei care-l răniseră. El îi considera pe aceștia drept binefăcători, se ruga pentru ei și le trimitea daruri. El a spus: „De multe ori simțim că suntem răniți. Nedreptățile sunt practic binefaceri. Nimeni nu ne poate face rău dacă noi înșine nu ne facem rău. Ne rănim pe noi înșine când nu trăim duhovnicește. Trăim duhovnicește numai atunci când îndeplinim poruncile".

„Purtați-vă sarcinile unii altora și așa veți împlini legea lui Hristos” (Galateni 6, 2).

Gheronda Paisie se ținea strâns de dreptatea divină, dar avea grijă să nu „contribuie cu nimic la păcatele celorlalți”. Nu a acceptat nimic care să fie în contradicție cu dreptatea dumnezeiască. În timpul său la Mănăstirea Stomion, o femeie înstărită și-a închiriat casa unei familii sărace care nu-și putea permite să plătească chiria. Voia să meargă la tribunal și să ofere banii pe care urma să îi primească mânăstirii. Părintele Paisie, deși avea mare nevoie, a refuzat: « Această sumă de bani pe care vrei să o iei de la o mânăstire (familia săracă) pentru a o da alteia, nu o doresc »,

i-a spus el. El angaja lucrători fără să încheie un acord cu privire la salariile lor. Nimeni nu s-a plâns de asta. El le-a dat ceea ce li se cuvenea și, în plus, câteva binecuvântări ». El a iubit și a aplicat dreptatea divină atât de mult, încât a preferat să sufere o nedreptate și să meargă în iad, decât să facă rău cuiva. I s-a întâmplat un eveniment suprafiresc, după cum menționează într-o scrisoare (4 aprilie 1966): « Într-o zi L-am rugat pe Dumnezeu să merg în iad, în primul rând pentru că nu eram vrednic să-I văd chipul Său Prea Sfânt, dar mai ales ca toți cei pe care i-am necăjit să fie vrednici de Împărăția Sa, toți cei pe care i-am rănit, toți cei pe care îi învinovățisem ca om în toată existența mea. Bunul Dumnezeu mi-a permis să cunosc un mic iad timp de o săptămână, pe care nu am putut să-l suport. Amintindu-mi acele zile, tremur. De aceea, ar fi mai bine dacă omul care ar trebui să meargă în iad să nu se fi născut. »

Altă dată, l-a implorat pe Dumnezeu pentru presupusele nedreptăți pe care le-ar fi săvârșit din neștiință: «Dumnezeul meu, toți cei pe care i-am învinovățit, ai milă de ei; în ceea ce-i privește pe cei pe care i-am nedreptățit, dacă am dat niște pomană, dă-o lor. »

Dar Bătrânul Paisie s-a arătat drept în sens evanghelic, încă de la o vârstă fragedă, când și-a alipit sufletul de respectarea poruncilor lui Dumnezeu.

Dreptatea pe care o practica i-a asigurat ocrotirea și a fost ca un scut împotriva ispitelor și a pericolelor.

În special atunci când era soldat și îndeplinea misiuni periculoase, ea îl proteja mai mult decât lemnul Sfintei Cruci, întrucât Domnul «îi ocrotește pe cei drepți» și «le răsplătește lor după dreptate». În plus, l-a protejat, făcându-l de

neînvins și desăvârșit în fața nenumăratelor atacuri și capcane ale demonilor. El a văzut un demon care se plimba prin curtea colibei sale cu o frânghie spunând: « Voi sfârși prin a-l prinde. »

Dacă nu conștientizăm dreptatea divină, nu există progrese în viața duhovnicească, iar rugăciunea noastră nu este nici măcar auzită.

«Sunt atât de multe rugăciuni care se înalță. Lumea ar fi trebuit să se schimbe. Dar, întrucât nu există alipire sufletească de dreptate, ele nu sunt auzite. »

În timp ce rugăciunea unui singur drept este suficientă, pentru ca Dumnezeu să aibă milă de un întreg popor.

Referință: *Bătrânul Paisie din Sfântul Munte*. Ieromonahul Isaac. Epoca Omului. (2008)

https://holytrinityfamily.blogspot.com/2019/07/justice-et-saintete-saint-paissios.html#more